

NVAO NEDERLAND

TOETS NIEUWE OPLEIDING

HBO-ASSOCIATE DEGREE

PARTICIPATIE EN BUURTONTWIKKELING

Hanzehogeschool Groningen

BEKNOPT ADVIESRAPPORT

6 April 2022

1 Kwaliteitstoets

De toets nieuwe opleiding is een kwaliteitstoets. Een toets nieuwe opleiding (TNO) is een *plan*beoordeling. Een panel van deskundigen toetst de kwaliteit van de nieuwe opleiding tijdens een (online) locatiebezoek aan de universiteit of hogeschool. Een discussie tussen vakgenoten (*peers*) vormt de basis van de beoordeling en resulteert in een adviesrapport. De inhoud van de opleiding, de toetsing en de studeerbaarheid komen expliciet aan de orde.

Als gevolg van de beperkende omstandigheden door COVID-19 geldt voor deze kwaliteitstoets een tijdelijke NVAO-procedure.

De Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) neemt een accreditatiebesluit op basis van het paneladvies. Dit besluit kan positief, positief onder voorwaarden of negatief zijn. Als het besluit positief of positief onder voorwaarden is, mag de nieuwe opleiding starten. De instelling heeft daarmee het recht om een wettelijk erkend diploma af te geven aan studenten die de opleiding voltooien.

Dit beknopte adviesrapport bevat de belangrijkste uitkomsten van de toetsing door het panel. Een volledig adviesrapport met de bevindingen en overwegingen van het panel is ook beschikbaar. Op basis van het volledige rapport neemt de NVAO een accreditatiebesluit. De NVAO publiceert beide rapporten op haar website (<https://www.nvao.net/nl/besluiten>). Op deze website is ook meer informatie over de NVAO-werkwijze en de (tijdelijke) TNO-procedure te vinden (<https://www.nvao.net/nl/procedures/nederland/accreditatie-nieuwe-opleiding>).

2 Panel

Samenstelling

- Drs. ing. Adriaan Oosterloo, onderwijsmanager deeltijdopleidingen Christelijke Hogeschool Ede, voorzitter landelijke opleidingsoverleggen hbo-bachelor Social Work en Ad Sociaal werk, zorg en welzijn (voorzitter)
- Dr. Peter Gramberg, hoofddocent/onderzoeker Lectoraat Social Work Saxion Hogeschool (lid)
- Drs. Fenneke van der Deijl, oprichter en eigenaar Urban Villagers (lid)
- Mw. Janique Scharenborg BA, alumna hbo-bachelor Culturele en Maatschappelijk Vorming aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, student wo-master Pedagogische Wetenschappen, VU Amsterdam (student)

Ondersteuning

- Yvonne Overdevest, NVAO-beleidsmedewerker en procescoördinator
- Drs. Barbara Roemers, secretaris

Locatiebezoek (online)

23 maart 2022

3 Oordeel

Het NVAO-panel oordeelt **positief** over de kwaliteit van de voorgenomen associate degree-opleiding Participatie en Buurtontwikkeling (Ad P&B) van Hanzehogeschool Groningen. De opleiding voldoet aan alle drie de standaarden van het NVAO-kader voor de beperkte toetsing.

De Ad P&B telt 120 EC, duurt twee jaar en is een opleiding op hbo-niveau 5. De opleiding sluit goed aan op de behoeften in de regionale arbeidsmarkt en heeft tegelijkertijd een positieve invloed op het opleidingsniveau van de regio.

Studenten van deze opleiding ontwikkelen zich tot buurtontwikkelaar en houden zich bezig met thema's rondom welzijn, wonen, veiligheid en gezondheid van gemeenschappen. Hun werkkerrein is zeer breed. Alumni komen terecht (en zijn vaak al werkzaam) in functies in jongerenwerk, ouderenwerk, sociaal werk, woningcorporaties, sportverenigingen, schuldhulpverlening, vluchtelingenwerk, wijkpolitie etc.

De Ad P&B is inhoudelijk stevig ingebed binnen de hogeschool en binnen de academie; Hogeschool Groningen is nauw verweven met de maatschappij (*engaged university*) en de Academie voor Sociale Studies biedt onder andere al de bachelor Social Work en de Ad Sociaal werk in de zorg aan. De Ad P&B heeft tegelijkertijd een herkenbaar eigen profiel: de Ad P&B is gericht op praktisch handelen (waar de bachelor Social Work meer gericht is op beleid) en de Ad P&B is gericht op preventie en verbinding binnen buurten en wijken (waar de Ad Sociaal werk in de zorg meer gericht is op individuele hulpverlening).

De opleiding richt zich met name op studenten die al werken (doorgaans in het sociale domein). Het programma houdt daar rekening mee, onder andere door het onderwijs op de onderwijslocatie te concentreren op één dag in de week. De Ad P&B staat ook open voor schoolverlaters. Vanuit het mbo wordt een hogere instroom verwacht dan vanuit de havo.

Gebruikmaken van een voorgeprogrammeerde leerroute kan, maar studenten kunnen ook veel zelf regisseren. Dat geldt allereerst voor het onderwijs: samen met andere studenten in de zogeheten *communities of learners* (en ook op hun eigen praktijkplekken) zijn ze vooral zelf *in the lead*. Ook qua toetsing hebben studenten veel mogelijkheden tot regie. Ze kunnen grotendeels zelf bepalen hoe ze aantonen wat ze weten en kunnen (leeruitkomsten aantonen). Ze selecteren zelf, onder begeleiding van een docent, producten (beroepsproducten) die ze al gemaakt hebben of die ze nog moeten maken (leerwegaafhankelijk). Dat kan bijvoorbeeld gaan om een rapport (een wijkanalyse), een presentatie (een verbeterplan), een demonstratievideo etc. Binnen de *community of learners*, die begeleid wordt door een docent, wordt besproken waar het beroepsproduct aan moet voldoen. Studenten helpen en adviseren elkaar (*feedback, feedup en feedforward*) bij tussenversies van hun producten.

Het afstuderen binnen de Ad P&B verloopt volgens een binnen de Academie voor Sociale Studies beproefd Ad-concept: studenten voeren in duo's een innovatieopdracht uit en presenteren samen de resultaten. Daarnaast leggen de beide studenten elk individueel mondeling verantwoording af over hun eigen aandeel binnen de opdracht.

Het onderwijs is nadrukkelijk gericht op actief en praktisch handelen (*action learning*) en op leren van en met elkaar (in *communities of learners*). Daarmee worden studenten goed voorbereid op hun werk, want ook in hun rol als buurtontwikkelaar zullen ze een praktische instelling moeten hebben en veel moeten samenwerken.

4 Sterke punten

Het panel constateert de onderstaande sterke punten:

1. **Maatschappelijke behoeften**

De Ad P&B komt tegemoet aan twee maatschappelijke behoeften:

- a. bijdragen aan buurtparticipatie
- b. verhogen van het opleidingsniveau van de regio

2. **Beschrijving beroep**

Voor het beschrijven van het beroep (beroepsprofiel), heeft de opleiding veel overleg gevoerd met allerlei belanghebbenden, waaronder

- a. werkveldvertegenwoordigers
- b. landelijke organisaties
- c. docenten en lectoren van Hanzehogeschool Groningen en NHL Stenden Hogeschool

3. **Meerwaarde werkveldvertegenwoordigers**

De werkveldvertegenwoordigers zullen ook in de toekomst nauw betrokken blijven. Ze hebben een scherp beeld van deze nieuwe opleiding en van de verhouding ervan tot de bestaande bachelor Social Work en de bestaande Ad Sociaal werk in de zorg. Dat is belangrijk om in het krachtenveld van de verschillende verwante beroepen als goede ambassadeur van het beroep buurtontwikkelaar te kunnen optreden.

4. **Programma en doelgroep**

Alle campusactiviteiten worden op één vaste dag in de week geprogrammeerd. De opleiding sluit daarmee aan op de wensen van werkgevers die hun werknemers naar de opleiding willen laten gaan en op de wensen van werknemers die de opleiding met werk (en gezin) willen kunnen combineren.

5. **Onderwijsmodel**

De focus van het onderwijs ligt op praktisch handelen (*action learning*) en samenwerken (in *communities of learners*). Dit bereidt studenten goed voor op wat ze later als buurtontwikkelaar moeten kunnen. Er wordt veel belang gehecht aan praktijkleren. Daarom kan naast betaald werk ook onbetaald werk aangemerkt worden als valide praktijkplek.

6. **Praktijkbegeleiders**

De praktijkbegeleiders zijn bevlogen en inspirerende praktijkdocenten. Ze vormen een waardevolle aanvulling op het docententeam binnen de opleiding, mede omdat ze nadrukkelijk het belang van culturele sensitiviteit uitdragen.

7. **Opleidingsinformatie**

Er zijn fraaie moduleboeken die al tot in detail zijn uitgewerkt. Deze vormen de basis voor de informatie op Blackboard. Studenten weten daarmee goed wat er van hen verwacht wordt.

8. **Afstudeeropdracht**

De afstudeeropdracht is gebaseerd op het beproefde Ad-concept van de Academie voor Sociale Studies.

9. **Academbrede examencommissie en toetscommissie**

De opleiding werkt met een academbrede examencommissie en toetscommissie. Dat heeft veel voordelen:

- a. Expertise op het gebied van associate degrees (hbo-niveau 5) is er al,
- b. er kan met afstand naar toetsbeleid en toetscases gekeken worden,
- c. meer afstand bevordert onafhankelijke beoordeling van studenten en hun producten,
- d. er zijn veel mogelijkheden om van elkaar te leren binnen de commissies en
- e. er is een vangnet bij onverhoopte uitval van commissieleden.

5 Aanbevelingen

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding doet het panel een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het positieve oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

- 1. Doel opleiding en inhoud opleiding**

De koppeling tussen het doel van de opleiding (de vijf beoogde leerresultaten) en de inhoud van de opleiding (de acht modules) is op hoofdlijnen helder. Een concrete doorvertaling op detailniveau, ontbreekt op dit moment nog. Het panel adviseert om een transparante koppeling uit te werken (bijvoorbeeld in een matrix), met het oog op monitoring in de toekomst.
- 2. Groepsleren (*communities of learners*)**

Bij het leren in een groep van studenten (*community of learners*) hangt veel af van de samenstelling van de groep. Sommige groepen bestaan uit studenten die inspirerend, leergierig en gemotiveerd zijn, andere groepen niet. Studenten zijn afhankelijk van de dynamiek in een groep. Het panel vraagt hier aandacht voor en adviseert erop toe te zien dat studenten gelijke kansen krijgen.
- 3. Omvang team**

Het team van ontwikkelaars en docenten is klein en daarmee kwetsbaar als de opleiding eenmaal gestart is. Het panel adviseert om ervoor te zorgen dat er tijdig een goed doordacht plan voor eventuele uitbreiding van het docententeam is.
- 4. Overkoepelend toetsbeleid**

Het academiebrede toetsbeleid (daterend van 24 augustus 2018) is aan actualisatie toe, omdat het toetsbeleid van de Ad P&B in ieder geval qua terminologie niet helemaal aansluit op het academiebrede toetsbeleid.

6 Vervolgstappen

De NVAO neemt een accreditatiebesluit nieuwe opleiding op basis van het volledige adviesrapport van het panel. Dit besluit heeft een geldigheidsduur van zes jaar. Voor een accreditatiebesluit onder voorwaarden gelden andere bepalingen. Na accreditatie valt de nieuwe opleiding onder de gewone accreditatieprocedure voor bestaande opleidingen. De NVAO publiceert het besluit samen met het volledige rapport en deze beknopte versie ervan op haar website (<https://www.nvao.net/nl/besluiten>).

Het interne systeem van kwaliteitszorg van de universiteit of hogeschool voorziet in passende vervolgacties die verzekeren dat de instelling de eigen visie op goed onderwijs realiseert. Een belangrijke bijdrage leveren de onderwijsvisitaties van opleidingen en diverse tussentijdse 'peer reviews'. Bij de volgende visitatie zal de opleiding terugkoppelen over wat zij met de aanbevelingen van het panel heeft gedaan. Deze verbeteracties krijgen ook een plek in het volgende adviesrapport.

7 Summary

The outcome of the initial accreditation of the associate degree programme 'Participation and Neighbourhood Development' (*Participatie en Buurtontwikkeling*) of *Hanzehogeschool Groningen* (Hanze University of Applied Sciences Groningen) is **positive**. The Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders (NVAO) organised a peer review and convened a panel of experts "visiting" Groningen's institution during a number of online sessions on the 23rd of March 2022.

The Associate degree programme of Participation and Neighbourhood Development (Ad P&ND) prepares students well for an occupation as 'neighbourhood developer' / 'community builder' (*buurtontwikkelaar*) in the area of Groningen and vicinity. Students currently are or will be employed in fields such as local police departments, housing associations, youth work, elderly care or refugee work. A common goal is to contribute to the vitality, safety, and health of communities.

The focus is on developing practical professional skills through 'action learning assignments' on the job and by practicing with other students in Hanze Hogeschool Groningen's skills lab. Collaborative learning in 'communities of learners' (peer learning) is a distinctive feature of this programme. Alongside the team of well qualified teachers, enthusiastic and inspiring tutoring "colleagues" in the work field (usually at the organisations where students work) play an important role in guiding students and preparing them for the labour market.

Assessment methods of the programme are in line with the didactic approach of the programme; students submit 'evidence of performance' like videos, presentations, research reports, improvement plans etc. These 'professional products' products contribute to the relevance of the programme for each individual student, as these products are linked to one's personal work environment.

The programme is flexible, and the student has considerable autonomy. Educational activities on campus are limited to one set day of the week, there is considerable flexibility in module sequence, the programme offers a range of educational methods suitable for distance learning, and most workplaces in the social domain qualify as a valid environment in which to create professional products.

Emphasis is on the concept of a 'community of learners'. Students with a reactive wait-and-see attitude, joining a homogeneous community of learners, could initially struggle in this educational system. On the other hand, proactive students who easily engage with their peers in a broadly oriented community of learners, will benefit from this system right away.

Graduates will most certainly have an appropriate attitude and act accordingly as a 'neighbourhood developer' or 'community builder', as they are expected to demonstrate the same approach and skills in their work as during their studies: proactivity and a hands-on mentality are required to operate effectively in this domain.

Further information about NVAO and the quality assurance system in the Netherlands can be found on the website of the NVAO (www.nvao.net). More information on Hanze University of Applied Sciences can be found on their website (hanze.nl/eng).

